

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 406/2015-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. augusta 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jaroslavom Viglaským, advokátska kancelária, Mlynská 54, Banská Bystrica, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 29/2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. januára 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len

„sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 T 29/2013 (ďalej tiež „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že okresnému súdu bola 26. februára 2013 podaná na sťažovateľku obžaloba. Okresný súd 11. marca 2013 vydal trestný rozkaz, proti ktorému sťažovateľka podala 27. marca 2013 odpor.

Okresný súd následne vo veci nariadil hlavné pojednávanie na 16. máj 2013.

K ďalšiemu priebehu konania sťažovateľka vo svojej sťažnosti uviedla:

«Písomným podaním zo dňa 30. 04. 2013 sťažovateľka podala prostredníctvom svojho obhajcu návrhy na vykonanie dôkazov na hlavnom pojednávaní. Navrhla aj, aby v pojednávacej miestnosti súdu bola možnosť prehratia DVD nosiča. V prípade, že to nebude technicky možné, prinesieme na hlavné pojednávanie prenosný notebook, na ktorom by sme so súhlasom predsedu senátu DVD prehrali. Neskôr z dôvodu svojej pracovnej neschopnosti ospravedlnila svoju neúčast' na tomto hlavnom pojednávaní a požiadala o jeho odročenie.

Okresný súd nariadené hlavné pojednávanie dňa 16. 05. 2013 začal a vyhlásil uznesenie, že hlavné pojednávanie sa nemôže konať a odročil ho na deň 25. 06. 2013.

Dňa 25. 06. 2013 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní. ...

Písomným podaním zo dňa 20. 08. 2013 sťažovateľka podala prostredníctvom svojho obhajcu opätovný návrh na vykonanie dôkazu na hlavnom pojednávaní, a to predvolať a vypočuť znalca [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], ktorý podal vo veci znalecky posudok obstaraný obhajobou, a to k dopravnému značeniu v mieste dopravnej nehody. Navrhla, aby znalec bol prítomný počas celého hlavného pojednávania, aby mu mohli byť položené doplňujúce otázky a aby pred vyhlásením

dokazovania za skončené mohol upresniť podaný znalecký posudok v súvislosti s dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní.

Dňa 10. 09. 2013 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní a vypočul svedka Holečku, avšak len za prítomnosti znalca [REDACTED], ktorý podal vo veci odborné vyjadrenie na základe opatrenia OČTK, ale bez prítomnosti znalca [REDACTED], ktorého súd poučil a vypočul za prítomnosti znalca [REDACTED], ktorý bol na pojednávaní následne vypočutý bez prítomnosti znalca [REDACTED], pričom sa vyjadroval aj k znaleckému posudku [REDACTED], čím súd podľa názoru sťažovateľky porušil jej základné právo na spravodlivý proces.

Písomným podaním zo dňa 15. 09. 2013 sťažovateľka podala prostredníctvom svojho obhajcu návrhy na doplnenie dokazovania na hlavnom pojednávaní.

Dňa 17. 10. 2013 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní a vypočul svedka [REDACTED].

Písomným podaním zo dňa 03. 12. 2013 sťažovateľka predložila prostredníctvom svojho obhajcu otázky, na ktoré by mal na odročenom hlavnom pojednávaní odpovedať znalec [REDACTED].

Písomným podaním zo dňa 04. 12. 2013 sťažovateľka predložila prostredníctvom svojho obhajcu návrh na vypracovanie znaleckého posudku na zodpovedanie otázok položených v tomto podaní sťažovateľky.

Písomným podaním zo dňa 30. 12. 2013 sťažovateľka predložila prostredníctvom svojho obhajcu návrhy na doplnenie dokazovania.

Dňa 09. 01. 2014 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní a vypočul obžalovanú, ktorá k veci podrobne vypovedala až do času, kedy jej prokurátor začal klásť sugestívne a kapciózne otázky, kedy využila svoje právo a na takto položené otázky už potom ďalej neodpovedala. Druhýkrát bol vypočutý znalec [REDACTED], ktorý vypracoval a súdu predložil znalecký posudok bez toho, aby súd o tom rozhodol uznesením, čím súd sťažovateľke odňal možnosť podať podľa ust. § 142 ods. 3 TP sťažnosť pre vecné dôvody alebo pre osobu znalca a porušil tým základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces. [REDACTED] sa na tomto pojednávaní (str. 15-16 zápisnice) vyjadroval k „čistému lomu“. Na podanie posudku k tejto otázke by bolo potrebné ustanoviť znalca z odboru metalurgia

(hutníctvo), odvetvie metalografia, lebo [REDAKOVANÉ] nie je znalcom v tomto odbore a odvetví. Opätovne sa vyjadril aj k znaleckému posudku [REDAKOVANÉ] bez jeho prítomnosti, čím súd porušil základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces.

Dňa 18. 02. 2014 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní, z ktorého sa sťažovateľka ospravedlnila a výslovne požiadala, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jej neprítomnosti. Tretíkrát bol predvolaný a vypočutý znalec [REDAKOVANÉ], avšak bez prítomnosti znalca Ing. Součka, čím súd porušil základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces.

Dňa 26. 03. 2014 sťažovateľka prostredníctvom svojho obhajcu objednala vypracovanie znaleckého posudku u znalca [REDAKOVANÉ], čo písomným podaním z toho istého dňa oznámila súdu a navrhla, aby predseda senátu tohto znalca pred podaním posudku poučil o význame znaleckého posudku a o trestných následkoch vedome nepravdivého znaleckého posudku – § 144 ods. 1 Tr. poriadku (§ 347 TZ) a požiadala, aby mu súd dal spis k dispozícii.

Listom zo dňa 07. 04. 2014 súd vyrozumel sťažovateľku, že predmetný posudok obstaráva ako strana trestného konania v zmysle § 119 odsek 3 TP, teda znalca neprihral súd, v dôsledku čoho je návrh sťažovateľky irelevantný, aby znalca pred podaním posudku poučil v zmysle § 144 TP, keďže bol sťažovateľkou objednaný a poznamenal, že ak po predložení znaleckého posudku súd vykonanie takéhoto dôkazu neodmietne, vykoná sa dôkaz znaleckým posudkom tak, ako keby išlo o znalca pribratého OČTK alebo predsedom senátu podľa § 142 ods. 1 TP, zároveň dal sťažovateľke na vedomie ust. § 69 ods. 1 TP, že obžalovaná či obhajca majú právo na svoje trovy obstať si kópiu predmetného trestného spisu a následne ju predložiť nimi pribratému znalcovi za účelom vypracovania znaleckého posudku.

Keďže obhajca sťažovateľky mal kópiu celého spisu, požičal ju znalcovi [REDAKOVANÉ], ktorý obhajobou objednaný znalecký posudok vypracoval a obhajca sťažovateľky ho 07. 05. 2014 predložil súdu, pričom požiadal o zrušenie termínu pokračovania hlavného pojednávania odročeného na deň 06. 05. 2014 a o jeho odročenie, z dôvodu, že [REDAKOVANÉ] nemohol posudok načas dokončiť, lebo dňa 04. 05. 2014, kedy mal na dokončení posudku celý deň pracovať a večer ho odovzdať obhajcovi, nastala v jeho sídle vplyvom silného vetra

dlhodobá, vopred nepredvídateľná, porucha v dodávke elektrickej energie, ktorá trvala od 08:30 až do 17:30 hodiny.

Dňa 17. 06. 2014 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní, na ktoré bol štvrtýkrát predvolaný znalec [REDACTED], znalcov [REDACTED] ani [REDACTED] súd nepredvolal a neumožnil im tak prítomnosť počas celého hlavného pojednávania, aby im mohli byť položené doplňujúce otázky a aby pred vyhlásením dokazovania za skončené mohli upresniť podané znalecké posudky v súvislosti s dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní, čím súd porušoval základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces. [REDACTED] sa na tomto pojednávaní vyjadroval aj k znaleckému posudku [REDACTED]. Na podnet samosudcu a prokurátora sťažovateľka na tomto pojednávaní súhlasila, aby sa začalo konanie o zmieri, na základe čoho súd hlavné pojednávanie prerušil s tým, že spis bude predložený probačnej a mediačnej úradníčke za účelom vykonania zmierovacieho konania.

Písomným podaním zo dňa 06. 08. 2014 sťažovateľka predložila súdu prostredníctvom svojho obhajcu nesúhlas s uzavretím zmieru, lebo skutok, za ktorý je stíhaná, nespáchala a preto nemôže slobodne a vážne urobiť zákonom predpokladané vyhlásenie; sťažovateľka ako obžalovaná po prednesení obžaloby v súlade s ust. § 257 ods. 1 písm. a) vyhlásila, že je nevinná a na tomto svojom vyhlásení v celom rozsahu trvá, žiadneho protiprávneho úkonu sa nedopustila, k existencii škody sa nevie vyjadriť, poškodený si zatiaľ celkovú výšku škody nevyčíslil. Poškodený [REDACTED] na hlavnom pojednávaní dňa 25. 06. 2013 vyhlásil, že v danej veci si bude náhradu škody uplatňovať v občianskoprávnom konaní....

Písomným podaním zo dňa 30. 09. 2014 sťažovateľka predložila prostredníctvom svojho obhajcu návrh, aby súd neodmietol dôkaz znaleckým posudkom [REDACTED] a pripustil jeho vykonanie na hlavnom pojednávaní odročenom na deň 23. 10. 2014. Požiadala súd o oznámenie, či súd tento obhajobou navrhnutý dôkaz na odročenom hlavnom pojednávaní dňa 23. 10. 2014 vykoná a ak áno, či znalca [REDACTED] predvolá súd alebo môže jeho účasť zabezpečiť obhajca. Znalec bol pripravený zúčastniť sa tohoto pojednávania. Sťažovateľka navrhla, aby znalec bol prítomný počas celého hlavného pojednávania, aby mu mohli byť položené doplňujúce otázky a aby pred vyhlásením

dokazovania za skončené mohol upresniť podaný znalecký posudok v súvislosti s dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní.

Na tento návrh Okresný súd v Leviciach sťažovateľke písomne odpovedal dňa 03. 10. 2014, že hlavné pojednávanie bolo prerušené z dôvodu zmierovacieho konania a nie odročené, ale nijako sa nevyjadril k jej návrhu zo dňa 30. 09. 2014.

Písomným podaním zo dňa 08. 10. 2014 sťažovateľka opätovne predložila prostredníctvom svojho obhajcu návrh, aby súd neodmietol dôkaz znaleckým posudkom [REDAKOVANÉ] a pripustil jeho vykonanie na hlavnom pojednávaní dňa 23. 10. 2014. Požiadala súd o oznámenie, či súd tento obhajobou navrhnutý dôkaz na odročenom hlavnom pojednávaní dňa 23. 10. 2014 vykoná a ak áno, či znalca [REDAKOVANÉ] predvolá súd alebo môže jeho účasť zabezpečiť obhajca. Znalec bol pripravený zúčastniť sa tohoto pojednávania. ...

Dňa 23. 10. 2014 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní, z ktorého sa sťažovateľka ospravedlnila a výslovne požiadala, aby sa hlavné pojednávanie konalo v jej neprítomnosti. Súd pokračoval v prerušenom hlavnom pojednávaní čítaním listinných dôkazov. Obhajca sťažovateľky požiadal prečítať znalecký posudok č. 6/2014 [REDAKOVANÉ], ktorý sťažovateľka predložila súdu ešte v máji 2014 a následne predvolať a vypočuť na hlavnom pojednávaní znalca [REDAKOVANÉ], a to aj z toho dôvodu, že znalec [REDAKOVANÉ] je vo veci zaujatý.

Dňa 02. 12. 2014 pokračoval súd v odročenom hlavnom pojednávaní, na ktoré bol piatykrát predvolaný znalec [REDAKOVANÉ], znalcov [REDAKOVANÉ] ani [REDAKOVANÉ] súd nepredvolal a neumožnil im tak prítomnosť počas celého hlavného pojednávania, aby im mohli byť položené doplňujúce otázky a aby pred vyhlásením dokazovania za skončené mohli upresniť podané znalecké posudky v súvislosti s dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní, čím súd porušoval základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces. Uznesením vydaným podľa § 272 ods. 3 TP súd vykonanie dôkazu znaleckým posudkom od [REDAKOVANÉ] č. 6/14 zo dňa 03. 05. 2014, ktorý obstarala a predložila obvinená, odmietol, nakoľko dôkaz nemal byť vykonaný v súlade so zákonom. Súd neodôvodnil, v čom nemá byť tento dôkaz v súlade so zákonom, čím porušil základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces. Súd vypočuť znalca [REDAKOVANÉ] ... súd čítal ďalšie listinné dôkazy

a obhajca sťažovateľky opätovne navrhol predvolať a vypočuť znalca [REDAKOVANÉ] a súd tento návrh opätovne podľa § 272 ods. 3 TP odmietol a dokazovanie vyhlásil za skončené, čím porušil základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces a podľa § 274 odsek 1 TP udelil slovo na záverečné reči, ktoré boli prednesené a vyhlásil rozsudok.

Sťažovateľka sa niekoľkokrát bezúspešne domáhala doručenia zápisnice o tomto pojednávaní a preto dňa 04. 12. 2014 podala predsedovi súdu sťažnosť na prietahy v konaní, lebo nedoručením žiadanej zápisnice súd znemožňuje sťažovateľke riadne odôvodniť svoje odvolanie, obzvlášť za situácie, keď ústne odôvodnenie na hlavnom pojednávaní neobsahovalo podstatnú časť a preto je nedostatočné, nezrozumiteľné, vnútorne rozporné a nepreskúmateľné, čím súd sťažovateľke prakticky skracuje lehotu na kvalifikované odôvodnenie odvolania a porušuje základné práva obžalovanej zakotvené v Ústave Slovenskej republiky, a to v čl. 48 ods. 2, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom a v čl. 50 ods. 3, podľa ktorého obvinený má právo, aby mu bol poskytnutý čas a možnosť na prípravu obhajoby a aby sa mohol obhajovať sám alebo prostredníctvom obhajcu...

Predseda súdu vyhodnotil sťažnosť ako neopodstatnenú, lebo obhajca sťažovateľky žiadnu kópiu zápisnice od sudcu nežiadal, pravdepodobne o tom hovoril s asistentkou, keďže aj v minulosti mu posielala zápisnice z hlavných pojednávaní.

S týmto názorom predsedu súdu sťažovateľka nesúhlasí, lebo obhajca už v splnomocnení zo dňa 26. 04. 2012 predloženom v prípravnom konaní, vopred požiadal o vyhotovenie kópií alebo rovnopisov zápisníc o každom úkone trestného konania a túto žiadosť zopakoval aj v sťažnosti obvinenej proti uzneseniu, ČVS:ORP-180/OVK-LV-2012, zo dňa 18. 04. 2012, o vznesení obvinenia. Hlavné pojednávanie riadi sudca a nie asistentka, takže nie je možné, aby súd považoval žiadosť obhajcu za adresovanú asistentke. Napriek skutočnosti, že obhajca vopred požiadal o vyhotovenie kópií alebo rovnopisov zápisníc o každom úkone trestného konania, každú zápisnicu musel niekoľkokrát e-mailom a telefonicky urgovať, kým mu ich súd doručil.»

Sťažovateľka tiež uviedla, v čom vidí zásah do svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy:

„Vo veci nejde o ojedinelú nečinnosť súdu, ale o niekoľkonásobné porušovanie základných ústavných práv sťažovateľky Okresným súdom v Leviciach a sťažovateľka sa nedomohla nápravy ani po podaní sťažnosti predsedovi súdu zo dňa 04. 12. 2004 (správne má byť 2014, pozn.).

Popísané predlžovanie súdneho konania sťažovateľka vníma ako odmietnutie výkonu spravodlivosti.

Prejednávanú vec nemožno považovať ani za skutkovo ani za právne zložitú.

Súd nevykonáva vo veci úkony efektívne a práve preto odročoval či prerušil hlavné pojednávanie, ktoré sa konalo až v deviatich termínoch, čím spôsobuje zbytočné významné prietahy v konaní.

Sťažovateľka svojím správaním nezavdala žiaden dôvod na predlžovanie konania pred súdom a správa sa aktívne a súčinnosťne.

Zbytočné prietahy v konaní priamo vyvolávajú aj zbytočné trovy súdneho konania, a to nielen tie, ktoré musí znášať účastník konania, aj tie, ktoré znáša štát. Takýmto spôsobom je hrubo porušovaná zásada hospodárnosti súdneho konania, čím dochádza k porušovaniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.“

S poukazom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci rozhodol týmto nálehom:

„Postupom Okresného súdu Levice, v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/29/2013 základné právo sťažovateľky na prekorenie veci bez zbytočných prietahov zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základné právo sťažovateľky na spravodlivý proces, zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušené boli.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu Levice, aby do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu zaplatil sťažovateľke, primerané finančné

zadosťučinenie za porušovanie jej základného práva na prekovanie veci bez zbytočných prietahov, zakotveného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva na spravodlivý proces, zakotveného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 3T/29/2013 v rozsahu 20.000,- €.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu Levice, aby do 15 dní od doručenia nálezu zaplatil náhradu trov konania sťažovateľky na účet jej zástupcu, [REDACTED]

[REDACTED].“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

Predmetom sťažnosti sťažovateľky je namietané porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu

Ústavný súd v súvislostiach tejto námietky sťažovateľky poukazuje na svoju stabilnú judikatúru, podľa ktorej formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného

dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

Vo vzťahu namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu sťažovateľka vo svojej sťažnosti poukázala na viacero procesných pochybení v postupe okresného súdu. Porušenie svojho základného práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sťažovateľka vidí najmä v skutočnosti, že okresný súd opakovane neumožnil prítomnosť znalcov navrhovaných sťažovateľkou, ktorí podali vo veci znalecké posudky obstarané obhajobou, a to napriek tomu, že sťažovateľka sa prítomnosti týchto znalcov pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní opakovane domáhala svojimi písomnými návrhmi.

V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že jeho právomoc podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je založená na princípe subsidiarity, podľa ktorého môže o ústavných sťažnostiach konať len vtedy, ak o ochrane označených základných práv a slobôd sťažovateľov (porušenie ktorých sa namieta) nerozhoduje iný (všeobecný) súd. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu v konaní o ústavných sťažnostiach predstavuje ústavný príkaz a zaväzuje každú fyzickú a právnickú osobu. Ak teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti zistí, že o porušení základného práva alebo slobody sťažovateľa je oprávnený rozhodovať iný súd na základe dostupného a účinného právneho prostriedku nápravy v systéme všeobecného súdnictva, ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky ústavný súd zistil existenciu práve takejto situácie, pretože proti rozhodnutiu okresného súdu mala sťažovateľka k dispozícii účinný právny prostriedok na ochranu svojich základných práv a slobôd poskytovaný zákonom (odvolanie), ktorý aj využila. V rámci podaného odvolania sťažovateľka má možnosť namietaj aj všetky z jej pohľadu významné procesné pochybenia okresného súdu. Z obsahu sťažovateľkou podaného odvolania, ktoré sťažovateľka doručila ústavnému súdu ako prílohu svojej sťažnosti, je možné jednoznačne ustáliť, že sťažovateľka rovnaké procesné pochybenia, aké vytkla okresnému súdu v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu, namietala aj vo svojom odvolaní, ktorým sa bude zaoberať Krajský súd

v Nitre (ďalej len „krajský súd“) ako súd odvolací. Vzhľadom na to, že na zabezpečenie účinnej ochrany práv údajne porušených postupom okresného súdu mala sťažovateľka k dispozícii účinný právny prostriedok nápravy, bolo potrebné jej sťažnosť v tejto časti odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Ústavný súd si aj pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07).

Sťažovateľka v sťažnosti podáva podrobný chronologický prehľad procesných úkonov účastníkov konania aj okresného súdu, z ktorého vyplýva, že okresný súd uskutočnil vo veci spolu 9 pojednávaní, pričom na poslednom pojednávaní konanom 2. decembra 2014 vyhlásil vo veci samej rozsudok.

Proti rozsudku podala odvolanie sťažovateľka 13. decembra 2013. V súčasnosti na základe podaného odvolania rozhoduje vo veci krajský súd, ktorému bol okresným súdom predložený spis 2. apríla 2015.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. II. ÚS 12/01, I. ÚS 16/04, II. ÚS 184/06, III. ÚS 316/2010). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie označených práv

môže vyplývať aj z toho, že ich porušenie sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prietahoch (m. m. IV. ÚS 147/04). V tejto súvislosti ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že judikatúra ústavného súdu v zhode s rozhodovaním Európskeho súdu pre ľudské práva považuje za primeranú dobu súdneho konania dva až tri roky na jednom stupni podľa zložitosti veci.

Ako už bolo v tomto uznesení uvedené, okresný súd vykonal v období od podania obžaloby na sťažovateľku (26. februára 2013) deväť pojednávaní a meritórne rozhodol rozsudkom sp. zn. 3 T 29/2013 z 2. decembra 2014.

Vzhľadom na to, že po vydaní meritórneho rozhodnutia a vykonaní úkonov spojených s podaním odvolania sťažovateľkou okresný súd vykonal všetky zákonom predpokladané a dovolené úkony na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľky, a teda už žiadnym ústavne relevantným spôsobom nemohol ovplyvniť priebeh ďalšieho konania, pričom ani trvanie prvostupňového konania (jeden rok a desať mesiacov) nie je zjavne neprimerané a porušenie označených práv sťažovateľky nesignalizuje, ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť je v tejto časti zjavne neopodstatnená, a preto ju podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. augusta 2015